Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan:
MinBZK

Via:
SG BZK

Van:
PDGAIVD

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Datum
24 oktober 2025

Ons kenmerk
9f92a368-or1-1.1

Opgesteld door
AIVD/CS

Samengewerkt met

Bijlagen
5

nota

Beleidsreactie CTIVD rapport 81

Aanleiding
Op 16 oktober heeft de Commissie van toezicht op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (CTIVD) het rapport inzake de rol van de Algemene inlichtingen- en veiligheidsdienst (AIVD) inzake het lekken van staatsgeheimen bij de Nationaal coördinator terrorismebestrijding en veiligheid (NCTV) vastgesteld. In verband met de behandeling van de staatsgeheime versie van dit rapport in de Commissie inlichtingen- en veiligheidsdiensten (CIVD) is afgesproken dat het rapport uiterlijk 13 november aan het Parlement wordt aangeboden.

Geadviseerd besluit
U wordt verzocht akkoord te gaan met de beleidsreactie en deze te ondertekenen. Met deze brief bieden de minister van defensie en u het rapport nr. 81 (over de rol van de AIVD) aan het Parlement aan, alsmede rapport nr. 82; een beknopter rapport dat uitsluitend ziet op de uitvoering van de zorgplicht bij de Militaire inlichtingen- en veiligheidsdienst (MIVD).

Omdat rapport nr. 81 een staatsgeheime bijlage bevat, ontvangt u separaat nog een aanbiedingsbrief ter tekening, waarmee u de staatsgeheime versie van het rapport aan de CIVD aanbiedt.

Kernpunten
Rapport CTIVD
De CTIVD concludeert dat de AIVD op onderdelen onzorgvuldig en onrechtmatig heeft gehandeld. Deze conclusies worden in de afzonderlijke hoofdstukken beschreven. Kort samengevat zijn deze conclusies als volgt:

- Het beleid en de werkwijze ten aanzien van veiligheidsonderzoeken kennen tekortkomingen in de interne informatie-uitwisseling, de beoordeling van persoonlijke gedragingen en het instellen van periodieke en herhaalonderzoeken.
- Informatie-uitwisseling tussen verschillende onderdelen van de AIVD was onvoldoende georganiseerd.
- De veiligheidsonderzoeken van 2015, 2018 en 2020 zijn conform wet- en regelgeving uitgevoerd. Het veiligheidsonderzoek van 2005 is onzorgvuldig verlopen.
- De AIVD heeft onrechtmatig persoonsgegevens gedeeld met de NCTV.

- De AIVD heeft op onderdelen onvoldoende voldaan aan de wettelijke zorgplicht omtrent geheimhouding.
- De AIVD heeft onvoldoende invulling gegeven aan de NSA-taak.

De CTIVD benadrukt in het rapport dat het voorgaande niet als zodanig betekent dat de AIVD de gebeurtenissen in de NCTV-casus had kunnen voorkomen. De AIVD is voor de beveiliging van zijn gerubriceerde informatie immers medeafhankelijk van partners in het hele stelsel van informatiebeveiliging en de integriteit van personen die met deze informatie werken, aldus de CTIVD.

Beleidsreactie
In de beleidsreactie benoemt u het grote belang van het uitvoeren van veiligheidsonderzoeken naar personen op vertrouwensfuncties, en dat deze zorgvuldig plaatsvinden, evenals de zorgvuldige bescherming van staatsgeheime gegevens. Tegelijkertijd benoemt u dat maatregelen die hierin voorzien nooit volledige zekerheid geven dat mensen die beroepshalve toegang hebben tot staatsgeheime gegevens daar zorgvuldig mee omgaan, en dat via deze maatregelen geen inlichtingenoperaties tegen Nederland zullen worden onderkend. Dit kan uitsluitend door spionageactiviteiten van buitenlandse diensten actief tegen te gaan. Alleen op die manier kan de nationale veiligheid voldoende worden beschermd. Deze onderzoeken hebben echter weer hun eigen uitdagingen zoals benoemd in de brief.

Daarnaast benoemt u dat alle aanbevelingen van de CTIVD (met enkele nuances) door u worden overgenomen en dat de implementatie van een groot deel van de aanbevelingen van de CTIVD inmiddels al ver is gevorderd. De beleidsreactie bevat een bijlage waarin per aanbeveling de laatste stand van zaken wordt weergegeven. Om het Parlement zo courant mogelijk te informeren over de implementatie van de aanbevelingen zal de bijlage kort voor verzending op 13 november nog worden geactualiseerd.